

У подальших дослідженнях вважаємо за необхідне оцінити доцільність та визначити напрями імплементації закордонного досвіду управління оборотними активами під час кризи на підприємствах України.

Список використаних джерел

1. Стоянова–Коваль С.С., Стоянова О.М. Оборотні активи аграрних підприємств: економічна сутність та науково–методичні підходи до специфіки їх класифікації // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2016. – С.100–105.
2. Колумбет О.П. Оборотні активи: сутність, класифікація та структура у вітчизняній і зарубіжній практиці.

// Збірник наукових праць ДЕУТ. Серія: «Економіка та управління». – 2013. – С. 324 – 332.

3. Національне Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено Наказом Міністерства фінансів України 07.02.2013 № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

4. Гоцуляк С.М. Деякі аспекти управління оборотним капіталом підприємства. // Вісник соціально–економічних досліджень № 41(2). – 2011. – С.38–44.

5. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

Ю.Г. ЛЕВЧЕНКО,
к.е.н., доц., Національний університет харчових технологій
А.О. ГРИЦЕНКО,
студентка, Національний університет харчових технологій

Управління фінансовим потенціалом підприємства

Фінансовий потенціал підприємства – це складна, динамічна система, що складається з елементів, які взаємопов'язані та взаємозумовлені. В свою чергу елементи залежать від рівня розвитку підприємства, конкурентної позиції на ринку, ефективності системи управління, а також від можливості залучати та поєднувати окремі види джерел фінансування.

У статті розкрито теоретичні основи визначення сутності поняття «фінансовий потенціал підприємства», його роль та призначення. З метою збільшення позитивного фінансового результату, головним завданням управління фінансовим потенціалом підприємства вважається оптимізація фінансових потоків. Описано та охарактеризовано сучасні методи діагностики фінансового потенціалу, а також розкрито їх переваги та недоліки.

Ключові слова: фінансовий потенціал, фінансова діагностика, оцінка фінансового потенціалу.

Ю.Г. ЛЕВЧЕНКО,
к.э.н., доц., Национальный университет пищевых технологий
А.А. ГРИЦЕНКО,
студентка, Национальный университет пищевых технологий

Управление финансовым потенциалом предприятия

Финансовый потенциал предприятия – это сложная, динамичная система, состоящая из элементов, которые взаимосвязаны и взаимообусловлены. В свою очередь элементы зависят от уровня развития предприятия, конкурентной позиции на рынке, эффективности системы управления, а также от возможности привлекать и объединять отдельные виды источников финансирования.

В статье раскрыты теоретические основы определения сущности понятия «финансовый потенциал предприятия», его роль и назначение. С целью увеличения положительного финансового результата, главной задачей управления финансовым потенциалом предприятия считается оптимизация финансовых потоков. Описаны и охарактеризованы современные методы диагностики финансового потенциала, а также раскрыто их преимущества и недостатки.

Ключевые слова: финансовый потенциал, финансовая диагностика, оценка финансового потенциала.

Y. LEVCHENKO,
 Candidate of economic sciences, National University of Food Technologies
 A. HRYTSENKO,
 student, National University of Food Technology

Management of the financial potential of the enterprise

The financial potential of an enterprise is a complex, dynamic system consisting of elements that are interrelated and interdependent. In turn, the elements depend on the level of development of the enterprise, the competitive position in the market, the effectiveness of the management system, as well as the ability to attract and combine certain types of funding sources.

The article reveals the theoretical basis for the definition of the essence of the concept «financial potential of the enterprise», its role and purpose. In order to increase the positive financial result, the main task of managing the financial potential of the enterprise is the optimization of financial flows. The modern methods of diagnostics of financial potential are described and characterized, as well as their advantages and disadvantages are revealed.

Key words: financial potential, financial diagnostics, estimation of financial potential.

Постановка проблеми. У сучасних умовах розвитку економічних систем в системі управління підприємством значно зростає роль фінансових чинників. Необхідність оцінювати реальні фінансові можливості підприємства призводить до застосування практичних підходів управління фінансовим потенціалом, який в свою чергу є визначальним чинником його розвитку і гарантією економічного зростання. Він показує конкурентну позицію підприємства на ринку, демонструє інтенсивність подальшого розвитку. Виявлення негативних тенденцій, які несуть загрозу функціонуванню підприємства, можливе завдяки аналізу динаміки коливань параметрів фінансового потенціалу. Адаптація, до постійних змін внутрішнього і зовнішнього середовища, можлива за умов створення гнучкого ефективного управління фінансовим потенціалом підприємства. Тому виникає потреба у використанні нових теоретичних підходів, які сприятимуть ефективному подоланню підприємствами важких економічних проблем.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Дослідженням проблеми управління фінансовим потенціалом підприємства займалися такі вчені: Е. Альтман, В. Аранчій, О.В. Ареф'євої, О.І. Амоші, В.П. Бабича, Я.Г. Берсуцького, В.М. Гриньової, В.Б. Занги, М.І. Іванова, О.М. Кизими, Т.С. Клебанової, М.М. Лепи, П.А. Орлової, В.С. Пономаренка, О.І. Пушкаря, Л.В. Руденко, О.М. Тридіда, А. Чупіс, А. Чухно та інші.

Проте, незважаючи на значні досягнення в цій області, є певні проблеми, які залишаються предметом обговорення вчених та потребують ґрунтовного дослідження.

Метою статті є розкриття сутності, ролі та призначення фінансового потенціалу підприємства, характеристика й аналіз сучасних підходів щодо діагностики та управління потенціалом.

Виклад основного матеріалу. Підприємство – це суб'єкт господарювання, що володіє правами юридичної особи та здійснює виробничу, науково-дослідницьку та комерційну діяльність з метою отримання максимального прибутку. В умовах ринкової економіки управління фінансами підприємства охоплює усю систему управління підприємствами. Стан фінансів суб'єкта господарювання залежить від його фінансового потенціалу, що є основою діяльності [1].

Існує безліч понять «фінансового потенціалу», тому проаналізувавши деякі з них можемо визначити, що фінансовий потенціал підприємства – це сукупність ресурсів та можливостей, які управлінці використовують для досягнення поставлених організаційних цілей та забезпечення фінансової стійкості. Також його можна описати як відносити, які виникають на підприємстві з метою досягнення максимально позитивного фінансового результату за певних умов. А саме:

- наявності власного капіталу;
- достатнього для забезпечення ліквідності та фінансової стійкості;
- можливості залучення зовнішнього капіталу в обсягах, необхідних для реалізації ефективних інвестиційних проектів;
- наявності ефективної системи управління фінансами, що забезпечує прозорість поточного і перспективного фінансового стану підприємства [1].

Фінансовий потенціал є складною системою, елементи якої взаємопов'язані та взаємообумовлені, які залежать від конкурентної позиції, рівня розвитку підприємства, можливості залучення коштів, ефективної системи управління. Управління фінансовим потенціалом являє собою цілеспрямований вплив на фінансові ресурси з метою отримання максимально можливого прибутку та нарощування рівня їх фінансового потенціалу для розвитку й відновлення виробництва на його інноваційній основі. Головним завданням управління потенціалу вважається оптимізація фінансових потоків. Отже, управління фінансовим потенціалом – це вплив на фінансовий потенціал, з метою збереження його стійкості у відповідності до цілей і мети діяльності підприємства.

Управління фінансовим потенціалом на вітчизняних підприємствах переважно пов'язане із підтриманням платоспроможності підприємства, досягненням беззбитковості та прибутковості, а також залученням кредитних та інвестиційних ресурсів.

Параметри фінансового потенціалу підприємства можна досліджувати у двох напрямках:

- показники у динаміці, які дають змогу побачити негативні тенденції у діяльності фінансової сфери підприємства;
- моментні показники, які описують поточний фінансовий стан підприємства, а також можуть бути використані: як основа для короткострокових управлінських рішень;
- оцінка показників проводиться на основі порівняння з нормативними значеннями даних показників.

Наявний рівень фінансового потенціалу на підприємстві визначається обсягом та якістю фінансових ресурсів [2].

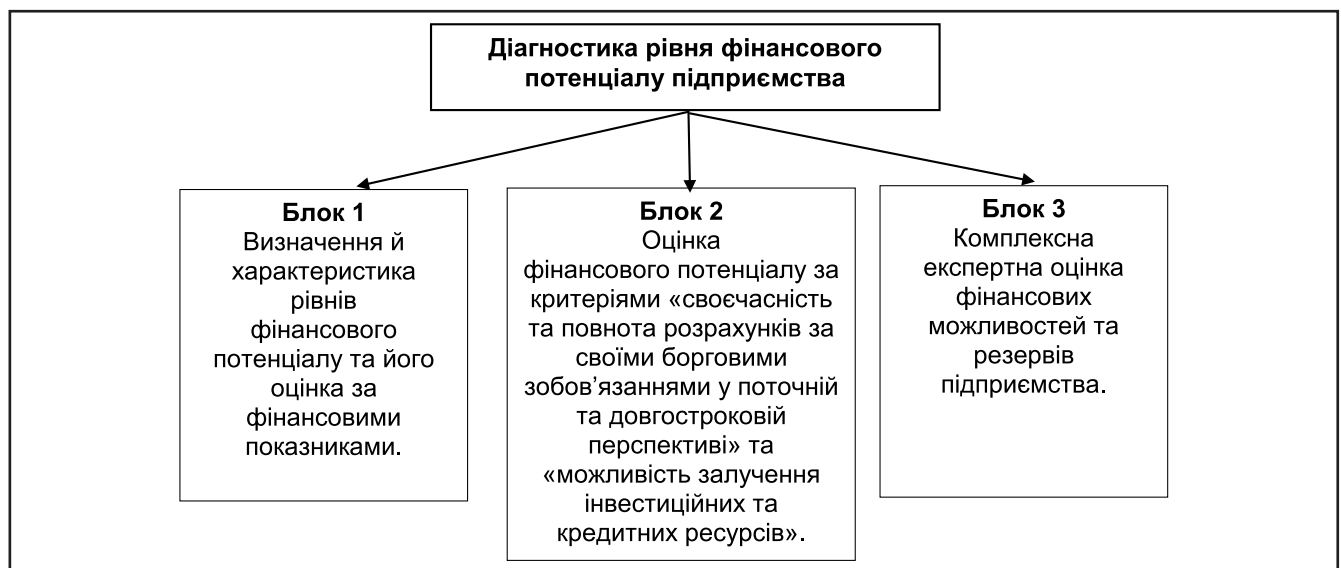
Технологія діагностики та визначення рівня фінансового потенціалу складається з трьох блоків, яка представлена на (див. рисунок).

На даний момент існує безліч методів діагностики фінансового потенціалу, а саме: індексний, ресурсно-регресійний, індикативний, результативний, коефіцієнтний, метод грошової оцінки елементів потенціалу, пріоритетної оцінки ресурсів.

У наукових публікаціях виокремлюються економічна, фінансова й бухгалтерська моделі діагностики фінансового потенціалу підприємства. Поширеними є використання економіко-математичних моделей: методики Альтмана, Таффлера, Фулмера, Спрінгейта, Сайфуліна, Кадикова та інших [2].

Отже, спільними рисами між вище вказаними підходами є те, що основним джерелом фінансової інформації виступає бухгалтерська звітність, на основі якої здійснюється розрахунок основних фінансових показників, а отримані результати необхідно порівняти із результатами за минулий період або показниками діяльності основного конкурента. Про відмінні риси цих методів можна сказати, що при різних методиках використовують різний перелік фінансових показників, різні способи їх розрахунку тощо.

Всі методики діагностики фінансового потенціалу підприємства характеризуються ретроспективністю. Отримані результати показують рівень фінансового потенціалу підприємства за певний

Діагностики та визначення рівня фінансового потенціалу

період, але не показує його невикористаних фінансових можливостей.

З огляду на це, більш доцільно для діагностики рівня використання фінансового потенціалу підприємства використовувати інтегральний показник найвищих фінансових результатів підприємства, нормований за еталонними значеннями. Потім доцільним є визначення коефіцієнта невідповідності фактичного рівня фінансового потенціалу підприємства еталонному [2]. Проте слід враховувати, що чинником дестабілізації фінансового потенціалу виступає зовнішнє середовище, тож його рівень залежить від наявності необхідних ресурсів та від умов доступу до них.

При діагностиці фінансового потенціалу підприємства доцільно використовувати поняття «орієнтири», а не «показники». Так як «орієнтири» мають на меті відстежити, оцінити та прогнозувати тенденції змін окремих напрямів діяльності підприємства, а «показники» є кількісними вимірниками властивостей об'єкта, суб'єкта тощо. Тож необхідно із загальної кількості показників відбирати саме ті, які сигналізують про майбутні зміни, ризики, загрози тощо. Також необхідно звертати увагу на взаємозв'язок між орієнтирами та на їх вплив на майбутню динаміку показників.

Такі орієнтири діагностики фінансового потенціалу підприємства доцільно об'єднати у декілька блоків:

- орієнтири платоспроможності підприємства;
- орієнтири фінансової результативності підприємства;
- орієнтири кредитоспроможності;
- орієнтири інвестиційної привабливості;
- орієнтири фінансових резервів;
- орієнтири фінансової безпеки;
- орієнтири балансової та ринкової вартості підприємства та його бізнесу [2].

Тож, діагностика фінансового потенціалу підприємства має на меті визначення орієнтирів, методів та характеристику їх виміру за певним принципом, а також оцінку відхилень від стандартних, загальноприйнятих значень.

Динамічна зміна факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, а також комплексність вирішуваних задач, яка проявляється в єдності різних аспектів, а саме управлінських економічних, соціальних тощо, зумовлює необхідність використання комплексного системного підходу до управління фінансовим потенціалом підпри-

ємства. Отже, виникає потреба у дослідженні та використанні механізму управління фінансовим потенціалом. Він повинен складатися з принципів, мети, задачі, функції механізму, інструментів, які необхідні для його реалізації, а також інформаційної підтримки.

Механізм управління фінансовим потенціалом можна описати наступним чином. Фінансовий потенціал підприємства базується на принципах та меті, на нього впливають зовнішні фактори. Внутрішні фактори та фінансовий потенціал пов'язані двостороннім впливом один на одного. З мети випливають задачі. Наступним елементом механізму є комплекс методів управління фінансовим потенціалом підприємства, ефективне використання яких має приводити до стійкого функціонування. Для визначення якості функціонування підприємства використовуються критерії ефективності, що встановлюються відповідно до мети. Якщо результати моніторингу є позитивними, то поставлена мета досягнена та підприємство може підтримувати отриманий результат або встановити нову мету. У випадку, коли результати моніторингу не є позитивними, необхідно повернутись до етапу вибору комплексу методів управління фінансовим потенціалом [3].

Отже, механізм управління фінансовим потенціалом підприємства – це система, яка сприяє взаємодії діагностиці, регулюванню, моніторингу, які характеризують абсолютний, нормальний, нестабільний і кризовий типи фінансової стійкості підприємства, а також дають можливість підвищити ефективність управління фінансовим потенціалом підприємства.

Основною особливістю механізму управління фінансовим потенціалом підприємства виступає його постійний розвиток. Проте він може бути не тільки прогресивним, але й регресивним, тому механізм управління потенціалом має бути направленим на підтримання стабільного зростання елементів управління. Для вдосконалення механізму управління використовується структура управління, яка якомога більше сприяє досягнення поставленої цілі, при цьому враховує вплив як зовнішніх, так і внутрішніх факторів.

Виділяють наступні основні аспекти ефективного управління фінансовим потенціалом:

- оптимальність розподілу фінансових ресурсів, а також дієздатність фінансової системи підприємства;

- досягнення компромісу між вимогами прибутковості, надійності та ліквідності капіталу;
- конкуренція, оскільки через неї підприємства йдуть на ризик нововведень для утвердження своєї позиції на ринку;
- фінансова стійкість є найважливішим компонентом загального сталого розвитку підприємства [3].

Також одним із напрямків удосконалення механізму управління потенціалу може бути вдосконалення інноваційного процесу, який може поліпшити структуру управління економічними ресурсами та пошук прихованих резервів потенціалу.

Висновки

Фінансовий потенціал – це складна, динамічна система, що складається з елементів, які між собою взаємопов'язані та взаємозумовлені. Він є результатом діяльності всіх елементів фінансових відносин підприємства, а також залежить від їхньої виробничої, збутової, постачальницької, інвестиційної, фінансової та інших видів діяльності.

Основною задачею управління фінансовим потенціалом підприємства виступає оптимізація фінансових потоків для максимізації прибутків. Для цього необхідно скласти правильно фінансовий план своєї діяльності. Удосконалити фінансовий потенціал можна за рахунок підвищення результативності використання ресурсів підприємства. Так забезпечується розвиток сфер діяльності підприємства на основі збільшення прибутковості активів, при цьому зберігається платоспроможність та кредитоспроможність.

Для підвищення ефективності управління фінансовим потенціалом слід враховувати всі ас-

пекти, які позитивно впливають на управління економічними ресурсами підприємства і загальний розвиток. Підприємствам необхідно розширити та поглибити дослідження в галузі теорії та практики управління економічними ресурсами.

Список використаних джерел

1. Кузенко Т.Б., Сабліна Н.В. Методичні підходи до управління фінансовим потенціалом підприємства: [Електронний ресурс] / Т.Б. Кузенко, Н.В. Сабліна // Режим доступу до статті: http://irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&image_file_name=PDF/ape_2015_4_16.pdf.
2. Гудзь О.Є. Діагностика та управління фінансовим потенціалом підприємства: [Електронний ресурс] / О.Є. Гудзь // Режим доступу до статті: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&image_file_name=PDF/Oif_apk_2015_1_12.pdf.
3. Курінна О.В. Теоретичні аспекти управління фінансовим потенціалом підприємства: [Електронний ресурс] / О.В. Курінна // Режим доступу до статті: http://irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&image_file_name=PDF/Nvamu_ekon_2014_1_18.pdf.
4. Кузькін Є.Ю. Фінансовий потенціал підприємств машинобудівної галузі / Є.Ю. Кузькін // Фінанси України. – 2009. – № 7. – С. 89–93.
5. Танклевська Н.С. Фінансовий потенціал як категорія управління фінансами підприємства / Н.С. Танклевська // Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. – 2009. – № 2. – С. 257–262.

УДК 330.46

Т.В. БЛУДОВА,
д.е.н., професор,
Є.М. ГАЛАХОВ,

аспірант, ДВНЗ Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана

Моделювання пропозиції фріланс-заявок ІТ-підприємства

В статті розглядаються інструменти проведення на ІТ-підприємстві стратегічної кадрової політики, серед яких виділяється фріланс та аутсорсинг. Для цих економічних категорій досліджені їх переваги та недоліки. Представлено моделювання ефективного використання фріланс-ресурсу на ІТ-підприємстві з позиції вивчення пропозиції фріланс-заявок. Після застосування імітаційного моделювання отримані важливі характеристики щодо пропозиції фріланс-заявок, що в середньому за законом Пуассона вимагає збільшення кількості штатних працівників, що, в свою чергу, зменшить в середньому збитки ІТ-підприємства із-за оптимізації часу затримки основного потоку фріланс-заявок.